

Załącznik do Uchwały nr XLII/397/2020
Rady Miejskiej w Rogoźnie z dnia 29 grudnia 2020 roku
w sprawie: Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych i Narkomanii na 2021 rok

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH i
NARKOMANII
GMINY ROGOŹNO NA ROK 2021**

29 GRUDZIEŃ 2020

WPROWADZENIE

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w Polsce jest ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. jedn. Dz. U. z 2019 poz. 2277). Ustawa ta określa kierunki polityki państwa wobec alkoholu oraz reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania i podmioty odpowiedzialne za ich realizację, a także określa źródła finansowania tych zadań.

U podstaw współczesnego systemu regulacji leży założenie, że alkohol nie jest takim samym artykułem jak inne i nie podlega zasadom wolnego rynku. W związku z tym, ustawowym obowiązkiem samorządu gminy jest realizacja polityki ograniczania dostępności alkoholu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021, zwane dalej Programem, jest elementem gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Program określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 41 ust. 1 ustawy. Polityka rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Rogoźno prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym programie będącym kontynuacją działań w tym zakresie prowadzonych w latach poprzednich.

Program jest odpowiedzią na występujące w społeczności Gminy Rogoźno problemy związane z piciem alkoholu i używania narkotyków. Oparty jest na analizie potrzeb związanych z niwelowaniem problemów, potrzeb i możliwości ich zaspokajania, uwzględnia też siły i środki, którymi gmina dysponuje.

Jeden wspólny program łączący profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych wraz z przeciwdziałaniem narkomanii odpowiada współczesnym tendencjom dotyczącym, zarówno sięgania po różne środki psychoaktywne, jak i metodom ich rozwiązywania. Coraz częściej obserwuje się, że osoby spożywające alkohol zażywają zamiennie również inne środki psychoaktywne lub łączą je z alkoholem. Przez to współczesna profilaktyka, ale także leczenie osób uzależnionych, coraz mniej rozdzielają problematykę alkoholową i narkotykową.

Aktami prawnymi regulującymi kwestie realizacji działań z przedmiotowego zakresu są:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym, (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2365),
4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 1057 z późn. zm.),
5. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 295 z późn. zm.),
6. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003r. i zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 176),
7. Ustawa z dnia 29 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 869 z późn. zm.),
8. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 1843 z późn. zm.),
9. Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 713 z późn. zm.),
10. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 1398 z późn. zm.),
11. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019r. poz. 1507 z późn. zm.),
12. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020r. poz. 218),
13. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020r. poz. 685 z późn. zm.),
14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016r. poz. 1492).

1. DIAGNOZA SYTUACJI KRAJOWEJ W ZAKRESIE PICIA ALKOHOLU ORAZ PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z UŻYWANIEM SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH.

(Diagnoza na podstawie raportu z badań „Młodzież 2018,” „ESPAD 2019”, CBOS 2019”)

Z badań prowadzonych w szkołach „Młodzież 2018” wynika, że:

W stosunku do poprzedniej edycji badania zmiany w zakresie konsumpcji substancji psychoaktywnych objęły wyłącznie picie alkoholu. Pozostałe badane kwestie nie uległy istotnym zmianom.

W 2018 roku 57% uczniów stwierdziło, że w ich szkole w ogóle nie zdarza się picie alkoholu (podczas gdy w 2016 roku odsetek ten wynosił 65%).

Szkoła, w której w ogóle się nie zdarza, by uczniowie zażywali narkotyki, pili alkohol i palili papierosy, jest środowiskiem 15% badanych uczniów. W prawie połowie szkół obecne są dwie lub trzy substancje psychoaktywne.

Liczba uczniów deklarujących, że w ich szkołach palenie to bardzo częste lub dosyć częste zjawisko, sięga 63% w liceach ogólnokształcących, 68% w technikach i 67% w zasadniczych szkołach zawodowych.

Z Raportu o stanie narkomanii w Polsce 2019 wynika że:

Używanie narkotyków jest o wiele mniej rozpowszechnione niż picie napojów alkoholowych.

Do zażywania substancji psychoaktywnych przyznało się 7,8% badanych w wieku 15-34 lata (2018 rok). Natomiast w całej badanej populacji (15-64 lata) wyższy odsetek odnotowano wśród mężczyzn – 16,4% niż wśród kobiet – 7,7%

Według ostatnich danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2017 roku w Polsce zarejestrowano 202 zgony, a w 2016 roku – 204 zgony, których przyczyną były narkotyki. Dane z 2017 roku pokazują, że ofiarami śmiertelnych przedawkowań w naszym kraju są przede wszystkim mężczyźni (73% przypadków).

W naszym kraju odnotowano około 15 tysięcy problemowych użytkowników opioidów, co daje wskaźnik 0,55 osoby na 1000 mieszkańców.

W Polsce najczęściej osoby podejmowały leczenie z powodu problemów z marihuaną (40%), a na drugim miejscu – amfetaminą (24%). Warto także zauważyć, że 9% osób podejmujących leczenie po raz pierwszy, jako główny przyjmowany narkotyk podawało metamfetaminę.

Z raport badania ESPAD 2020 wynika:

Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz, w ciągu całego swojego życia, piło 80,0% uczniów z młodziej grupy i 92,8% uczniów z starszej grupy.

Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 46,7% piętnasto- szesnastolatków i 76,1% siedemnasto- osiemnastolatków.

Okolo jedna piąta uczniów grała, chociaż raz w życiu, w gry hazardowe, tj. takie gdzie stawia się pieniądze i można je wygrać

W zakresie ocen dostępności napojów alkoholowych odnotować trzeba powolną, ale konsekwentną pozytywną tendencję zmniejszania się odsetków uczniów określających swój dostęp jako bardzo łatwy.

Niemal wszyscy badani spędzają czas używając Internetu dla przyjemności. Zdecydowana większość z nich robi to prawie codziennie (89,3% gimnazjalistów i 90,3% uczniów szkół ponadgimnazjalnych).

Z raportu CEBOS z 2019 roku wynika, że:

Ponad połowa Polaków (56 proc.) deklaruje, że pije alkohol okazjonalnie, 8 proc. spożywa go często, a co trzeci unika okazji do picia alkoholu.

Wśród kobiet jest dwa razy więcej abstynentów niż wśród mężczyzn (21 proc. wobec 10 proc.). W stosunku do badania sprzed 9 lat widać jednak wzrost spożycia alkoholu wśród kobiet - wtedy abstynencję deklarowała co trzecia kobieta.

Alkohol najczęściej piją badani w wieku 25-34 lata: tylko 7 proc. z nich jest abstynentami, dwie trzecie sięga po alkohol okazjonalnie, a prawie co dziesiąty - często.

Wiek znacznie silniej różnicuje zakres sięgania po alkohol wśród kobiet niż wśród mężczyzn. Najwyższy odsetek pijących kobiet notuje się w grupie wiekowej 25-34 lata (93 proc.), a najmniejszy wśród pań mających 65 lat i więcej (63 proc.).

Wśród mężczyzn relatywnie najczęściej po alkohol sięgają badani w wieku 45-54 lata - w tej grupie jest to praktycznie powszechne - 99 proc., a najrzadziej - także najstarsi (83 proc. osób powyżej 65 lat).

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych (dane szacunkowe)

		W Polsce 38,6 mln	W mieście 100 tys. mieszk.	W mieście 25 tys. mieszk.	W gminie 10 tys. mieszk.
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	Okolo 1.330 osób: dorosłych i dzieci	Okolo 530 osób: dorosłych i dzieci

Dane za Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

2. DIAGNOZA SYTUACJI LOKALNEJ

2.1. Ludność Gminy Rogoźna.

(Źródło: GUS 31.12.2018)

Gmina Rogoźno to gmina miejsko-wiejska. Należy do województwa wielkopolskiego, powiatu obornickiego. Gmina stanowi 30,4% powierzchni powiatu. Siedzibą gminy jest miasto Rogoźno.

Gmina Rogoźno ma 18 353 mieszkańców, z czego 50,1% stanowią kobiety, a 49,9% mężczyźni. W latach 2002-2019 liczba mieszkańców wzrosła o 6,8%. Średni wiek mieszkańców wynosi 39,1 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa wielkopolskiego oraz mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. Mieszkańcy gminy Rogoźno zawarli w 2019 roku 97 małżeństw, co odpowiada 5,3 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to więcej od wartości dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski.

W tym samym okresie odnotowano 1,7 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 29,2% mieszkańców gminy Rogoźno jest stanu wolnego, 59,0% żyje w małżeństwie, 3,3% mieszkańców jest po rozwodzie, a 8,3% to wdowy/wdowcy. 61,0% mieszkańców gminy

Rogoźno jest w wieku produkcyjnym, 20,5% w wieku przedprodukcyjnym, a 18,5% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

W gminie Rogoźno na 1000 mieszkańców pracuje 205 osób. 46,8% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 53,2% mężczyźni.

Bezrobocie rejestrowane w gminie Rogoźno wynosiło w 2019 roku 2,5% (3,5% wśród kobiet i 1,8% wśród mężczyzn).

W 2018 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Rogoźno wynosiło 4 259,36 PLN, co odpowiada 88,10% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Rogoźno 1 557 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 708 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -849. 19,0% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Rogoźno pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 44,4% w przemyśle i budownictwie, a 17,7% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,1% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

2.2. Źródła pozyskania danych do diagnozy lokalnych problemów w gminie Rogoźno.

2.2.1. Rynek napojów alkoholowych w kraju oraz Gminie Rogoźno.

Napoje alkoholowe odpowiadają za 1/5 rynku FMCG w Polsce. W przeciwieństwie do większości branż, sprzedaż napojów alkoholowych jest zlokalizowana głównie w małym formacie. Równolegle alkohole generują większość obrotów w handlu małoformatowym, szczególnie w najmniejszych placówkach. Sprzedaż napojów alkoholowych jest sezonowa. Sprzedaż mocnych alkoholi osiąga szczyt sprzedaży w okolicach Świąt Bożego Narodzenia, a napojów niskoalkoholowych – w okresie letnim.

I tak segment alkoholi premium został drugim segmentem pod względem wartości sprzedaży, po największym – mainstream, spychając segment ekonomiczny na ostatnie miejsce. Segment premium rozwijał się najszybciej w dziewięciu na trzynaście analizowanych kategorii.

Rynek napojów alkoholowych w Polsce mierzy się z wyzwaniami pochodzącymi ze wszystkich stron – od szukających nowych smaków i doznań konsumentów do zmieniającego się handlu detalicznego i rosnącej presji konkurencji.

W odpowiedzi na te wyzwania możemy obserwować kształtowanie się na rynku nowych trendów takich jak:

- wzrost sprzedaży piwnych specjalności i piw bezalkoholowych,

- pojawianie się nowych wariantów win musujących powodujące wzrost sprzedaży kategorii,
- rosnąca sprzedaż whisky dzięki zwiększającej się wadze segmentu premium, zwłaszcza w dyskontach oraz wykreowaniu letniego piku sprzedaży whisky smakowej,
- istotność małych pojemności wódki (<0,5l) o smakach określanych jako tradycyjne dla rozwoju tej kategorii,
- pojawienie się ciemnego rumu jako alternatywa dla najpopularniejszego – białego wariantu.

Wartość sprzedaży detalicznej FMCG w Polsce wyniosła 160,2 mld PLN w 2017, i wzrosła o 3,9% w stosunku do roku poprzedniego. Koszyk napojów alkoholowych w Polsce jest wart 20,3% całego rynku dóbr szybko zbywalnych w Polsce. Jest drugą największą grupą kategorii, a swoją wysoką pozycję zawdzięcza przede wszystkim kategoriom piwa i wódki, których łączna sprzedaż wynosi niemal 27mld PLN. Co ciekawe, zarówno napoje alkoholowe jak i papierosy osiągają niższe poziomy wzrostu niż inne grupy kategorii. Może być to po części związane z troską o zdrowie – 26% polskich respondentów uważa je za swoją największą obawę.

Gmina Rogoźno

1. Liczba WAŻNYCH ZEZWOLEŃ NA sprzedaż ALKOHOLU na dzień 2020.09.30

Typ sprzedaży	Ogółem	Według rodzajów posiadanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu		
		do 4,5% oraz piwo	powyżej 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18%
Na miejscu	21	12	5	4
Poza miejscem	145	53	46	46

2. LIMITY liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Rogoźno.

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Rogoźno przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w nieprzekraczającej wysokości:

1. do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo do **61 zezwoleń**;
2. powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) do **53 zezwoleń**;
3. powyżej 18% zawartości alkoholu do **51 zezwoleń**.

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Rogoźno przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży w nieprzekraczającej wysokości:

1. do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo do **17 zezwoleń**;
2. powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) do **9 zezwoleń**;
3. powyżej 18% zawartości alkoholu do **9 zezwoleń**.

3. LICZBA PUNKTÓW SPRZEDAŻY NA DZIEŃ 30.09.2020

Typ sprzedaży	Według rodzajów posiadanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu		
	do 4,5% oraz piwo	powyżej 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18%
Na miejscu	12	5	4
Poza miejscem	53	46	46

4. Liczba ZEZWOLEŃ Z DECYZJĄ WYGASZENIA ZEZWOLENIA NA sprzedaż ALKOHOLU na dzień 2020.09.30

Łączna liczba zezwoleń z decyzją wygaszenia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych **z powodu likwidacji punktu sprzedaży** wyniosła 10 sztuk, w tym: 5 szt.

na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i 5 szt. na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

2.2.2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Aby eliminować niekorzystny wpływ uzależnień na społeczność gminy, konieczne jest prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym oraz różnych form promocji zdrowego stylu życia.

Ważną rolę odgrywa, uchwalany corocznie, przez Radę Gminy, „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii”.

Nadzór nad realizacją zadań wytyczonych w Programie oraz ich finansowe i formalne rozliczenie, Rada Gminy powierzyła Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wielkość środków przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych w Gminie Rogoźno rokrocznie ulegała zmianom.

Gminny Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w budżecie Gminy, pozyskiwanych zgodnie z art. 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Określa je preliminarz wydatków opracowany na dany rok, zgodny z projektem budżetu Gminy w dziale 851 – ochrona zdrowia, w rozdziałach: 85153 – przeciwdziałanie narkomanii i 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Niewykorzystane środki przeznaczone na realizację Programu przesuwają się jako środki niewygasające na realizację zadań wymagających kontynuacji w roku następnym do momentu uprawomocnienia się nowego Gminnego Programu.

Zasady wynagradzania członków komisji

1. Członek komisji otrzymuje miesięczne wynagrodzenie bezosobowe w wysokości 600 zł
2. Przewodniczący, otrzymuje miesięczne wynagrodzenie bezosobowe w wysokości 700 zł
3. Za każdy dyżur Zespołu interwencyjnego jego członek otrzymuje wynagrodzenie bezosobowe w wysokości 0 zł
4. Za każde posiedzenie zespołu problemowego jego członek otrzymuje 0 zł
5. Za każdorazowe reprezentowanie komisji w sądzie w sprawach inicjowanych przez Komisję jej członek otrzymuje 0 zł
6. Członkowie GKRPA nie będący pracownikami Urzędu otrzymują zwrot kosztów podróży na zasadach obowiązujących w Urzędzie Gminy Rogoźno

Komisja spotkała się 12 razy , zaproszono 32 osoby , przeprowadzono rozmowy z osobami zgłaszanymi przez rodzinę, sąsiadów, policję .

Na zaproszenia GKRPA stawiło się 10 osób. Sześć osób zostało skierowanych na leczenie zamknięte (Charcice, Złotów, Piecewo, Gniezno, Markot Rożnowice).

Pozostałe osoby skorzystały z oferowanej przez Komisję pomocy w miejscu zamieszkania.

Komisja opiniowała **również wnioski** (9) o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Przedmiotem spotkań GKRPA było min omawianie spraw bieżących w tym spotkania z realizatorami programu, podsumowania realizacji GPPiRPA za I półrocze 2020r. w tym sprawozdań do Urzędu Marszałkowskiego oraz Urzędu Wojewódzkiego , opracowywanie materiałów dla Rady Miejskiej w Rogoźnie, opracowanie GPRPA

2.2.3. Punkt konsultacyjny ds. uzależnień.

W ramach prowadzonego **Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego** dla osób z problemem uzależnienia i przemocy w rodzinie udzielono pomocy **412 osobom** w tym:

- **59** osobom uzależnionym (od leków, narkotyków, hazardu, gier hazardowych, komputera, alkoholu, sterydów)
- **11** porad osobom współuzależnionym
- **3** porad osobom z przemocy domowej, po wypadkach, osobom bezdomnym, dzieciom, które weszły w konflikt z prawem, dzieciom z trudnościami wychowawczymi,
- **12** porad osobom chorym psychicznie (w tym depresja paranoidalna, zaburzenia odżywiania, próby samobójcze) z kryzysów rodzinnych - małżeńskich, po wypadkach, dla celów rentowych, trudności wychowawcze. Wydano 3 opinie w sprawach niepełnosprawności.
- **3** interwencji kryzysowych (próby samobójcze, śmierć członka rodziny.)
- **3** terapie rodzinne
- **1** osobie udostępniano w ramach postanowień sądu rodzinnego pomieszczenia na widzenia rodzica z dziećmi
- **5** spotkań z nauczycielami w sprawach profilaktyki
- **15 osób** skorzystało z dyżurów AA (wolontariat)

oraz

- udzielano porad prawnych w liczbie **300** (w tym 128 porad telefonicznych w związku z pandemią) przez 2 prawników dotyczących następujących problemów: prawa pracy, kodeksu rodzinnego i cywilnego, problemów

rozkładu życia małżeńskiego, świadectw pracy i niezdolności do pracy, alimentacji na rzecz najbliższych członków rodziny - **nie były finansowane ze środków GKRPA**

- Od stycznia do czerwca 2020 roku działały następujące grupy samopomocowe i terapeutyczne:
 - Poniedziałek - Rodzinna Grupa Wsparcia – 20 osób (dyżur psychologa)
 - Wtorek – Grupa Terapeutyczna dla dzieci małych – 12 osób, grupa ALANON – 20 osób, Grupa DDA – 10 osób
 - Środa – Grupa AA Przemysław, Grupa terapeutyczna zapobiegająca trudnościami szkolnym –30 uczniów z różnych typów szkół, Grupa edukacyjna – 41 osoby,
 - Czwartek –Grupa Wsparcia dla Młodzieży z Rodzin Dysfunkcyjnych – 11 osób. Grupa AA Odnowa, Grupa edukacyjna
 - Piątek – dyżur psychologa , dyżur AA, zajęcia korekcyjno terapeutyczne w zależności od potrzeb.
 - Sobota - Grupa Wsparcia dla Młodzieży Niepełnosprawnej – 26 osób, otwarte mityngi AA, udostępnianie pomieszczeń na spotkania rodzin.

Razem więc w Punkcie Konsultacyjnym działało 11 grup samopomocowych oraz grupa harcerzy.

2.2.4. Gminny ośrodek Pomocy Społecznej w Rogoźnie.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogoźnie za 2020r (I półrocze):

pomoc dla rodzin z powodu:	Liczba rodzin/ Liczba osób w rodzinach	
ubóstwa	200	474
bezrobocia	50	122
długotrwałej choroby	317	634
bezzadności	61	222
niepełnosprawności	166	392
bezdomyjności	22	22
alkoholizmu	25	25
trudności		
w przystosowaniu się po opuszczeniu ZK	9	14
narkomanii	3	3
zdarzenia losowe	3	11

2.2.5. Komisariat Policji w Rogoźnie.

DOPROWADZENIA - 33

1. Doprowadzenia do Izby Wytrzeźwień w Pile – 0 – nie podpisano umowy
2. Doprowadzenia do miejsca zamieszkania –1
3. Doprowadzenia do Pomieszczenia Dla Osób Zatrzymanych – 32

UJAWNIONE WYKROCZENIA (związane z problemem alkoholowym) – 48

1. Zastosowano postępowanie mandatowe (spożywanie alkoholu) – 40
2. Zastosowano pouczeń (spożywanie alkoholu)– 3
3. Zastosowano mandatów za jazdę rowerem w stanie nietrzeźwości -3
4. Skierowano Wniosków do Sądu 2 w tym:
 - kierowanie pojazdem będąc pod wpływem alkoholu – 1
 - spożywanie alkoholu – 1

UJAWNIONE PRZESTĘPSTWA – 15

Zatrzymano kierowców prowadzących pojazdy w stanie nietrzeźwości– 12

Ujawnienie Przemocy w rodzinie :

7 – procedur rozpoczętych bezpośrednio podczas interwencji Policji w rodzinie

1 – osoby osadzone w PDOZ do wytrzeźwienia

4 – przypadków gdzie stwierdzono stosownie przemocy przez osobę będącą pod wpływem alkoholu.

Wszczęto postępowań w sprawie przemocy w rodzinie – 3

3. LISTA AKTUALNYCH PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z PICIEM ALKOHOLU, WYNIKAJĄCYCH Z DIAGNOZY SYTUACJI.

Wzrost liberalnego podejścia rodziców do picia alkoholu przez ich dzieci:

- obawa o trwałość pozytywnego trendu w rozpowszechnianiu picia przez młodzież- nadal duże rozpowszechnienie picia alkoholu przez dzieci i młodzież,

Niski wiek inicjacji alkoholowej, niespełna 12 lat ,zachowania agresywne , problemy w nauce:

- szersze uwzględnienie specyfiki dziewcząt jako adresatów profilaktyki
- łatwa dostępność alkoholu, przyzwolenie społeczne na sposoby „zdobywania alkoholu”, „osiemnastki”, „eurosieroty”

Wzrost wartości sprzedawanego alkoholu w punktach sprzedaży na terenie Gminy

- łatwa dostępność – konieczność ograniczania liczby zezwoleń na sprzedaż alkoholu;
- edukacja grup zawodowych i społecznych – nauczyciele, sołtysi, seniorzy

Wzrost liczby osób korzystających z Punktu konsultacyjnego w Rogoźnie

- agresja i przemoc w rodzinie
- poczucie bezsilności, bezradność wychowawcza i społeczna
- wzrost zapotrzebowania na wsparcie dla osób współuzależnionych w gminie w tym dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym.

3. CELE GMINNEGO PROGRAMU.

1. Cele nadrzędne:

- ograniczenie zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży,
- zmniejszenie rozmiarów istniejących problemów alkoholowych i narkotykowych w tym dopalaczy wśród osób dorosłych,
- zmniejszenie liczby zachowań agresywnych i przemocy w rodzinie o podłożu alkoholowym,

2. Cele szczegółowe:

- opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej przez dzieci i młodzież,
- zmniejszenie liczby indywidualnych zagrożeń wynikających z picia alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych
- zmniejszenie liczby nietrzeźwych kierowców, kierowców pod wpływem innych środków odurzających
- zwiększenie liczby osób leczonych w placówkach leczenia odwykowego,
- zwiększenie liczby sprzedawców kontrolujących wiek osób kupujących alkohol

4. ANALIZA SWOT.

MOCNE STRONY	SZANSE
Systematyczny wzrost środków finansowych na realizację zadań gminnego programu.	<p>- Możliwość realizacji większej liczby rekomendowanych przez PARPA programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w szkołach i placówkach</p> <p>- Identyfikacja, stałe uaktualnianie i upowszechnianie danych na temat rekomendowanych programów profilaktycznych oraz placówek prowadzących działalność profilaktyczną obejmującą problematykę</p>
Łatwość w nabyciu materiałów edukacyjnych do. Problematyki uzależnień dla przedstawicieli różnych grup zawodowych	Kontynuacja prowadzenia kampanii edukacyjnych obejmujących problematykę uzależnień adresowanych do określonych grup docelowych
Większe zainteresowanie społeczności gminy zdrowym stylem życia	<p>Wspieranie programów profilaktycznych w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, stanowiących alternatywę wobec używek.</p> <p>Wspieranie szkół i placówek w rozwijaniu działań profilaktycznych, w szczególności obejmujących diagnozę problemu używania środków psychoaktywnych na terenie szkoły</p> <p>Wspieranie adaptacji, wdrożenia i upowszechnienia programów profilaktyki uniwersalnej opartych na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności w szkołach</p>
Dobra współpraca z gminami ościennymi	<p>- możliwość wspólnych szkoleń, wymiany doświadczeń</p> <p>- rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej</p> <p>- chęć rozwijania dialogu społecznego, promowanie ekonomii społecznej</p> <p>współpraca z partnerami lokalnymi regionalnymi i ponadregionalnymi</p>
Zwiększenie liczby kompetentnych realizatorów programów profilaktycznych	Prowadzenie szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe osób realizujących zadania profilaktyczne obejmujące

	<p>problematykę uzależnień, w szczególności dla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracowników szkół i placówek oświatowych - pracowników socjalnych
SLABE STRONY	ZAGROŻENIA
Niska realizacja projektów systemowych na rzecz osób zagrożonych uzależnieniem,	- niska skuteczność działań na rzecz osób dotkniętych uzależnieniem
Zbyt mała świadomość mieszkańców gminy nt. nt. szkód generowanych przez alkohol i inne używki	- przyzwolenie środowisk do sięgania przez dzieci i młodzież po alkohol
Mity nt. przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - niska liczba osób ujawniających przemoc domową - błędne myślenie, że to co dzieje się w domu nie powinno wychodzić poza 4 ściany - utrzymujące się stereotypy i mity dotyczące przemocy w rodzinie funkcjonujące w społeczeństwie - brak wiary w skuteczność służb
Aktualna Sytuacja pandemiczna	- wzrost bezrobocia w sytuacji choroby/kwarantanny, problemy psychiczne, wzrost zdarzeń przemocowych
Brak wykwalifikowanej kadry dla tworzenia nowych miejsc pracy	- występowanie obaw, co do zatrudnienia osób bezrobotnych, wynikające z utrwalonych postaw wobec grupy osób długotrwale bezrobotnych
Zwiększający się udział dziewcząt i kobiet w statystykach picia alkoholu.	<ul style="list-style-type: none"> - obniżenie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej - wzrost liczby uzależnień i patologii społecznych (pojawianie się nowych rodzajów uzależnień),
Niewystarczający udział rodziców w szkoleniach/ warsztatach profilaktycznych	<ul style="list-style-type: none"> - wzorce rodziców, naśladowanie nałogów rodziców - negatywne postawy wynikające z zaniku wzorców wychowawczych

5. Zadania programu.

Zadania programu realizowane będą w następujących obszarach:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków odurzających

Formy pracy	Metody pracy	Odpowiedzialny realizator
Prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy dla osób (dorosłych, dzieci i młodzieży) z problemem uzależnienia i przemocy w rodzinie	Diagnozowanie Orzekanie Porady prawne Pomoc indywidualna Grupy samopomocowe Grupy terapeutyczne dla dzieci i młodzieży Telefon zaufania	Psycholodzy Pedagodzy Prawnik Członkowie Komisji, służba zdrowia
Przeprowadzanie rozmów motywujących do leczenia z osobami zgłoszonymi do procedury sądowego zobowiązania uzależnionymi i ich rodzinami, ustalanie terminów	Rozmowy Wywiady Wczesne interwencje	Komisja
Zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych gdzie się odbywają	Porady Warsztaty	Realizatorzy
Zajęcia korekcyjno-terapeutyczne dla osób współuzależnionych	terapia zajęciowa	Indywidualni
	zgodnie z programem	(programy autorskie)
Zajęcia korekcyjne dla dzieci z rodzin		

dysfunkcyjnych	-//-	-//-
Współdziałanie z instytucjami zajmującymi się profilaktyką problemów uzależnień i przemocy	Konsultacje	Komisja
Pomoc prawna i współuczestniczenie w prowadzeniu działań na rzecz osób bezdomnych z problemem alkoholowym , w tym wsparcie w wychodzeniu z bezdomności	porady Informacje spotkania edukacyjne	GOPS Punkt Informacyjno – Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przemocy

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy, alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjnego w tym podejmowanie działań w ramach systemu „Niebieska Linia”	Porady Wsparcie Konsultacja Terapia wstępna Telefony zaufania	Psycholog Pedagog Prawnik Punkt Informacyjno - Konsultacyjny
Prowadzenie wczesnej interwencji przez policję i GKRPA w sytuacjach kryzysowych	Wywiad Interwencje Rozmowy Mediacje	Komisja i instytucje do tego powołane

Inicjowanie pomocy materialnej osobom uzależnionym i członkom ich rodzin	Wywiad Składanie wniosków	Pomoc społeczna Członkowie Komisji Prawnik
Prowadzenie grup wsparcia i grup terapeutycznych w szczególności dla osób dotkniętych przemocą	Metody aktywne	Psycholodzy Terapeuci
Prowadzenie świetlic opiekuńczo wychowawczych	Zajęcia wychowawcze Warsztaty Realizacja programów profilaktycznych	Dyrektorzy Szkół w Słomowie – Realizator z programu autorskiego
Półkolonie terapeutyczne	Zajęcia wychowawcze Programy terapeutyczne Wycieczki	Dyrektorzy Szkół Parafia św. Wita GOPS Organizacje pozarządowe
Działalność telefonu Zaufania dla osób szczególnie dla dzieci wobec których stosowana jest przemoc	Porada Wsparcie Informacja	PPP Rogoźno
Prowadzenie grupy korekcyjno terapeutycznej dla dzieci które doznały przemocy	Warsztaty	Organizacje pozarządowe - program autorski
Udzielanie wsparcia ofiarom przemocy w ramach interwencji domowej	Porady	GKRPA, Policja, PPP, GOPS
Funkcjonowanie miejsca do bezpiecznych przesłuchań dla ofiar przestępstw zwłaszcza dla ofiar przemocy domowej	Jak to wycenisz	PPP w Rogoźnie, Policja Fabryczna 5

3. Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów profilaktycznych działań informacyjnych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży

Prowadzenie działań profilaktycznych w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych		
Prowadzenie działań informacyjnych dotyczących profilaktyki w środowisku lokalnym za pomocą mediów to nie jest podstawowe zadania Komisji	Artykuły w prasie Informacje Ulotki	Szkoły Członkowie Komisji Prasa Służba zdrowia
Zorganizowanie XX Środowiskowego Spotkania na Rzecz Profilaktyki Praca z dziećmi w świetlicach opiekuńczych	Wykłady Warsztaty Grupy problemowe	Komisje Rogoźno, Budzyń, Ryczywół PPP Rogoźno, Starostwo Powiatowe Oborniki
Rozpowszechnianie literatury fachowej nt. uzależnień	Świat Problemów Remedium Karan Niebieska Linia	Komisja, Szkoły. GOPS
Wspieranie Imprez dla środowiska lokalnego promujących abstynencję i zdrowy styl życia ” min. „Sierpień miesiącem trzeźwości ” ,	Spotkania integracyjne	GKRPA Grupy AA
Współpraca z instytucjami powiatowymi (Sąd, Prokuratura Policja, służba zdrowia, PCPR w celu wymiany doświadczeń oraz aktualizowania wiedzy nt. uzależnień , przemocy domowej etc.	Szkolenia m.in. dla kuratorów sądowych, dla pracowników pomocy społecznej	GKRPA

Wspieranie działań profilaktycznych skierowanych dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych obejmujących zajęcia sportowe	Wycieczki Akcja letnia	Realizatorzy szkoły organizacje pozarządowe Parafie
Zajęcia dla dzieci i młodzieży promujące zdrowy styl życia bez środków psychoaktywnych	Spotkania Wycieczki Festyny To nie są formy działań profilaktycznych	Świetlice Biblioteka Grupy wsparcia szkoły
Działania profilaktyczno - edukacyjne skierowane do dziewcząt szkół ponadgminazjalnych i kobiet w ciąży, pedagogów szkolnych, katechetów, wychowawców dot. problemu FAS – kontynuacja, problem eurosieroctwa	Lekcje edukacyjne Programy profilaktyczne	GKRPA, PPP, szkoły

4. Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi, a także zakazu reklamy

Kontrola placówek handlowych i gastronomicznych w zakresie przestrzegania zasad obrotu oraz zakazu reklamy napojów alkoholowych	Kontrola	GKRPA Straż Miejska Policja
Kontrola placówek ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych (opiniowanie)	Kontrola	GKRPA
Rozpatrywanie skarg na działalność placówek posiadających zezwolenia na sprzedaż alkoholu	Spotkania Wywiad	GKRPA
Opiniowanie wniosków o wydanie/cofnięcie zezwolenia	Spotkania	GKRPA
Działania kontrolno - interwencyjne wobec sprzedawców w zakresie przestrzegania zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nieletnim	Kontrola Interwencja	GKRPA, Policja, Straż Miejska

5. Wspieranie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu

Pomoc w organizacji imprez wspierających abstynencję dla osób uzależnionych i ich rodzin	Spotkania	GKRPA,
Szkolenie przedstawicieli różnych grup zawodowych w zakresie profilaktyki uzależnień kontaktu oraz pracy z osobami uzależnionymi i ich rodzinami w tym ofiarami i sprawcami przemocy	Konferencja – „XX Środowiskowe spotkanie na rzecz profilaktyki dot. „Praca z dziećmi w świetlicach opiekuńczych”	GKRPA
Współpraca z istniejącymi środowiskami abstynenckimi oraz istniejącymi grupami wsparcia (8 grup)	Spotkania integracyjne Mitingi otwarte To nie jest zadanie komisji	GKRPA

6. Współpraca z instytucjami zewnętrznymi.

- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu
- Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu
- Sądy
- Komisariat Policji w Rogoźnie
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogoźnie
- Szkoły i inne placówki oświatowe z terenu miasta i gminy Rogoźno
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rogoźnie
- Parafie gminy Rogoźno
- Służby zdrowia
- Organizacje pozarządowe
- inne

7. Koordynowanie zadań Programu.

- Zbieranie i opracowywanie danych statystycznych dotyczących problemów alkoholowych, w tym przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Policja, GOPS, GKRPA)
- Dokonanie diagnozy opartej na cyklicznych, rzetelnych badaniach problemów i zjawisk związanych z nadużywaniem alkoholu przez dzieci, młodzież gminy Rogoźno, będą realizowały podległe Gminie szkoły w ramach szkolnego programu profilaktyki
- Gromadzenie bazy danych o miejscach i formach pomocy dla osób z problemem alkoholowym (zasoby na terenie gminy Rogoźna)
- Pozyskiwanie danych nt. liczby interwencji domowych, liczby przestępstw, danych dotyczących przestępczości nieletnich oraz liczby wypadków drogowych spowodowanych przez „nietrzeźwych” i ich ofiar za pośrednictwem Komisariatu Policji w Rogoźnie
- Współpraca z innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w celu pozyskiwania przydatnych danych do diagnozy problemów alkoholowych w gminie

Wskaźniki monitoringu

- Liczba osób zmotywowanych do podjęcia leczenia i objętych leczeniem z gminy Rogoźno
- Liczba osób objętych działaniami pomocowymi - z grup ryzyka, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie Rogoźno
- Liczba dzieci, młodzieży objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi w gminie Rogoźno
- Liczba rodziców uczestniczących w działaniach edukacyjnych, prowadzonych przez szkoły i placówki oświatowe w gminie Rogoźno
- Liczba odbiorców projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe w gminie Rogoźno (to ma wynikać z rozliczeń organizacji, które otrzymały środki w ramach konkursów)
- Liczba osób korzystających z placówek interwencji kryzysowej, porad udzielanych w Punktach konsultacyjnych w gminie Rogoźno
- Liczba i efektywność kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Rogoźno

8. FINANSOWANIE ZADAŃ PROGRAMU.

Jak w punkcie 2.2.2.

9. BIBLIOGRAFIA

Raport o stanie narkomanii w Polsce 2019, Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2019

Młodzież 2018, Fundacja CBOS we współpracy z Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii, 2019 r.

Analiza jakościowa stylu życia 17-18-letnich użytkowników substancji psychoaktywnych, wzorów i motywów używania substancji oraz innych zachowań problemowych, Instytut Psychiatrii i Neurologii, 2019 r.

Analiza rynku. Napoje alkoholowe, <https://analizarynku.eu/535-2>

Sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji programu będące integralną częścią rocznego sprawozdania finansowego przedstawi Radzie Miejskiej Burmistrz.

Opracowanie:

Małgorzata Kasprzak, Paulina Sulinowska Dybek, Elżbieta Kaniewska, Kamila Pierwoła